

סגן משנה דוד אלר ז"ל

בן לילי ו אברהם
נולד באברהם ב'
בתאריך ד' באדר תש"י, 21/2/1950
התגורר בירושלים
התגייס באוקטובר 1967
שרת בחיל הכללי
נפל בעת מילוי תפקידו
בתאריך כ"ג בתשרי תש"ל, 5/10/1969
נקבר בהר הרצל

אזור ד' חלקה 3 שורה 17 קבר 4.

בן 19 בנפלו

קורות חיים

בן אברהם ולילי. נולד ביום ד' באדר תש"י (21.2.1950) בניו יורק שבארצות הברית והתחליל ללימוד שם בבית ספר יסודי יהודי, אך כשהגיעו לגיל תשע עלה עם אמו ואחיו לאرض. המשפחה השתקעה בירושלים, ובה גדל דוד והמשיך את לימודיו - תחילתה בבית הספר על שם הנרייטה סוליד ואחריה כן בבית הספר על שם ארלווזרוב. עוד כשהיה צעיר לימים התבבלט בקשרו נוטיו, בחរיפות שכלו, בעומק הרגשותיו ובאהבת הבריות. הוא היה מלא חיים וניחן בחוש החומר בריאות. אחורי שסימן לימודיו בבית הספר היהודי החל ללמידה בגימנסיה העברית ברוחבייה במגמה המזרחנית. מגמה זו תאמנה גם את שאיפתו ללמידה ולהבין את שכנו וגם את רצונו העז לתורם לייצרת יחס הבנה וידידות עם העربים, מתוך שכנות טובה. הוא ניחן בזיכרון מעולה ובכישרונו לשפות והיה בעל ידע רב בנושאים שונים. כן נתברך בכישרונו מוסיקלי ולמד נגינה בפסנתר ובקלרניט באקדמיה למוסיקה. במשך שנים היה חבר בתזמורת הנוער של ירושלים וניגן גם בתזמורת בית הספר ויש שהיה מופיע בנגינת יחיד (על פי הזיכרונו ולא תווים) בכנסים ובאירועים. הוא עסק בציורים כתחריב ושלט בטכניקה של פיתוח התמונות והדפסתן.אמין לא היה חבר בתנועת נוער, אבל היו לו חברים רבים שבילה עמם בטווילים ברחבי הארץ. הוא אהב להיפגש עם

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

אנשים מעוניינים והשكيיע הרבה זמן בקריאה ספרות יפה, פילוסופיה ומדע. בשנת 1966 זכה דוד בפרס מועדון "ליונס" על חיבורו בנושא השלום. כשהתחללה מלחמת ששת הימים היה דוד עדיין תלמיד בכיתה י"ב בגימנסיה וחברו מספר, כי מיד לאחר שחרור ירושלים העתיקה משך אותו דוד לבוא אליו ולפקר אצל הכותל המערבי. כשהגיע לכוטל לkah סידור תפילה והתפלל מתוך התרgestות יתרה, כשהוא נצמד לאבני הכותל. חבר אחר מספר, כי בשעה שהגיעו לראשונה לירדן קפץ דוד המימה ושחה לגדה המזרחית, נגע באדמה ובחזרו אמר: "היהתי שם". לאחר ששסיים את לימודיו בגימנסיה העברית התלבט מה תהיה דרכו בצה"ל - האם ינסה לлечת לקורס טיס, או י└ך לעתודה האקדמית.

דוד גויס לצה"ל בסוף אוגוסט 1967 וזכה שירותו אושרה כיוון שנטקל בעתודה האקדמית. באוניברסיטה העברית בירושלים למד מזרחות ומדעי המדינה. הוא נמשך ללימודיו המזרחיים עוד מימי לימודיו בגימנסיה ועוד לפני כן הרבה לקרוא על ההיסטוריה והתרבות של העربים והאיסלאם. הוא היטיב לדעת ערבית וזוו עזרה לו בטיפולו עם חברי ביהودה, בשומרון וברצועת עזה. מוריו וחבריו העריכו אותו מאד ובשנה השלישי ללימודיו באוניברסיטה נועד להיות עוזר למחקר של הפרופסור שלו, פרופסור קיסטר, אשר הועיד לו פענוח מסמך מסוים מימי הביניים, שלא היה ידוע עד אז. זמן רב אחרי שנפל דוד היה כתוב היד מונה אצל פרופסור קיסטר, משומם שלא מצא תלמיד אחר שיוכל להტיל עליו את המשימה. דוד קשור קשרי ידידות עם ערבים והבין אותם, כי האמין בידידותאמת עמם ודרש לקרב אותם כאזרחי ישראל. הוא שלל את הממשל הצבאי, אבל עם זאת לא היה מוכן לוותר לערבים בשאלות ארץ ישראל השלמה, ופעמ אמר בבת צחוק: "אני רוצה להיות השגריר הראשון של ישראל בקניה". מתוך שאיפתו להעמק את ההבנה בין יהודים לעربים ולגשר את הפער שבינויהם היה מפרסם בעיתונים ערביים שירים ותרגומי שירים. בין היתר תרגם גם אחדים ממשירי ביאליק. הוא כתב מאמרם על האיסלאם ועל נושאים בפילוסופיה. היה כותב שירים מקוריים ולאחר שנפל נתגלו בעזבונו שירים בעברית, באנגלית ובערבית וגם חיבורים אשר על קיומ חלק מהם לא ידוע בני משפחתו וחבריו הקרובים. ביום כ"ג בתשרי תש"ל (5.10.1969), לפני סיום קורס קצינים בסיסי שעבר במסגרת העתודה האקדמית, נפל בעת מילוי תפקידו. הובא למנוחת עולמים בבית הקברות שעל הר הרצל בירושלים.

בספר הזיכרון "זכור", שהוציאה האוניברסיטה העברית בירושלים והסתדרות הסטודנטים שלה, בעריכת יהודה האזרחי, נרשמה פרשת חיוו וכן הודפסו אחדים משיריו; באוניברסיטה העברית נקבע חדר על שמו במחלקה האפרו-אסיאנית; ב"בית החיל" בירושלים נקבעה על ידי הוריו וחבריו פינה למוסיקה קלאסית - אף היא לזכרו; משרד ראש הממשלה נתן לילדיהם מצטיינים פרס על שמו במחנה היהודי-ערבי בעכו; מלהガ לזכרו ניתנה לסטודנט בחוג למוזמאות באוניברסיטה העברית בירושלים.

אלן דוד בן אברהם ולילי. נולד ביום ד' באדר תש"י (21.2.1950) בניו יורק שבארצות הברית. עלה לישראל בשנת 1959. סיים את לימודיו בבית הספר הייסודי על שם ארלוזורוב טברישוויל, למד בגימנסיה העברית ברכבתה. למד מוחננות ומדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. נפל בעת מילוי תפקידו ביום כ"ג בתשרי תש"ל (5.10.1969).

11.3.1967

בתוכי בערה אש
וירקתייה החוצה. וכשיצאה
שחתה את חמה צורב
את פני, את אוני - ומזכירה
זו ידעתה: חי אני.
ולחיות - הרי זהו הנעה
שברגשות. אף הם
יש בהם משום יאוש;
יאוש בכך שאתה סיב תמיד להתחילה
ולעלם לא כדי להתחילה
כיאם התחלה יש
סיב לבוא גם סוף. אבל
אריכים להתחילה, אחרת אין
חיים.

14.3.1967

LET US SLEEP NOW

אני יישן כל חיי:
ישן ביום, ישן בלילה
עני פקוחות – ואני ישן.
נדמתי עוד טרם נולדתי
ונולדתי כדי להקין; אולם
לא הקצתי.
לעתים אני חולם, אף לרבות
אני ישן. ומחכה: ממחפה
ליד מעוררת, שתקרע מעל
עני ואוני ופי וראשי את
מסך הפרדה הנצחית ותפיהם
בירום סיים, חי איזוסוף,
חיי בקר –
ואמריא על ברכי שمر
אל התקלה...
ועד אז – אישן.

24.2.1967

חיים

לנשׁם! למלא ראותיך
אויר, להזיקו שם עד
שאתה עומד להתקע
ולהשתבר ממנו.

לרוֹץ יחר בשָׂדָה, על קוץים
ולחוש כי רגליך קימות עליידי.
הַקְּדֵם הַנוֹּזֶל מִפְצַעִים הַפְּתֻחוּם.
ולשיר בקהל רם בלב אותו שָׂדָה
עד כי יגענו לך כל העצים
באלף קולות, ולצחוק, אוחזק מזורים
עם דמך עד לאיברים הרחוקים ביותר
בגופה, וסוחף אותך עמו.
ולצעד בצד מhair ובטוּם
וינשׁר וללא מזרא
לקראת השם.

2.3.1967

על ראשינו נפל כוכב
ונפל והתבוסס. בשמי
היה הוא המבריק שביבבים
אולים עתה היה מהbab
באור חלוש. לקחתו בידיו –
ואמצתיו לחיקי עד שהבריא –
זבקתיו גבורה-גבורה, רוחוק רוחוק
חרזה אל מקומו בשמי. והנה –
מעט מזחה נשאר דבוק ליידי (פאלו
בקש בכך לגמל לי על עזרתי
לו). התחלתי ללקקן ככלב אמא המלך
מים – ואחר למצץ כל רשות, כל זיק
שנשאר על ידי. עד כי חשתי שאתה דמי
אני מוצץ. והבנתי: ברק הכוכבים ודם גופי
אךך הם.
ובשמי עדין מהbab וקוץ
כוכבי שלוי.

18.3.1967

כל אדם הוא טוב; כל אדם.
 רב האנשים מעדיפים להסתיר
 את הטוב שבhem מאחורי
 מסך של ברזל; מעתים הם
 שאים זוקקים למסך
 זה. והפעתם למסך האנשים
 אינם אלא מלחה נכונה – מלחת קסמים
 המיחדשת לאוֹתוֹ אָדָם וְהַשִּׁיכָת רַק לוֹ –
 ואם תמצא אותה מלחה ותבטא אותה –
 בהגוי הnickon, בזמנו הnickon – תוכל לראות
 במה יפה הוא האדם, במה טוב
 הוא האיש שאך לפניו גנע
 עורר בך סלידה. חבל רק שהחפוש
 אחר אותה מלחה הוא ארך ומיגע
 ורבים הם המתיאנים
 מלמפש ולקמצאה.

19.3.1967

אהבה

אהוב אני את חמיכים,
 את האדמה עליה אני חי.
 גליתיך לפני מספר לילות
 בשעשיתך דרכי הביתה
 ומתחוך שחזור הלילה נתגלתה
 לי הארץ אהובה במלוא יפהה המשגורה
 הפסוף. ומרוב שמחה התכוופתי
 ותלשטי קמן עשבים ירקים
 רטבים מטל, קרים בפרק
 ולהצחים אל פי
 ונשחתים ונשחתים, נשחתים
 ומשתתי את נעימות קرم
 אמר ונשחתים אל שלולית
 שהייתך בדרכי. ועל שפתاي
 נונטרה טפת-יטל בזדה,
 בעדות מה לא אהבתני.

16.3.1967

להזדקק –
 להיות נוצרך למישחו
 הרי אלו חמיכים. להסתיב
 בבר איןך צריה החביבת
 די והותר בך שנולדת.
 אף להזדקק למישחו. – לא
 לחברתו בלבד אלא לו, לMahonתו,
 לקיוםו – הרי זו נחלת מעתים
 מאד. ולהיות אדם
 לו זוקקים אחרים, רבים,
 יש אף פחות.
 הלבתי ברוחב וראיתי אנשים
 משוכחים, צומקיים, שותקים – וכלם
 אינם זוקקים לי ואני
 איני זוקק להם, אני
 זוקק לאיש.
 בפה רוזדים מימה
 בפה חסר בהם! מסנה
 בהם אהבה.

16.3.1967

אני הולך בניה צד
 ומשוני צדי – הרים גבוהים
 ושבילי צד וקטן, ובו
 מעבר רק לאיש אחד,
 רק לי. בפה עז
 רצוני לשבר את הקרים
 הגבוהים ומהאים הפיקפים אותי
 ולראות את העולם מעברים השני
 שטום בפני בעל בף זדי.
 ואני הולך בניה. יום יבוא
 ואגיע אל סופו ואראה
 את השם.

23.3.1967

אם תרצה – הפלתי.
 אם תרצה. לפל יש לב, ראות –
 הפל נושם, הפל שיר
 באינסונס פיות שיר
 מפל מקום בזקע – מהפל.
 בפל זורם הדם
 בזעם בלתי נפסק
 שסופה במות בלבד.
 הפל קים והפל נושים –
 אם תרצה. כי ברצונך
 תוכל להפיכם בפל רוחניים,
 לשתמי הפל בחיה.

23.3.1967

חלום

קייתי רוזחה להಡילך כל אורות-עולים:
 לראותם, דולקים באור גדול תפחת שמייקה
 של שמי כובב בסופים, עוטפים-כל.
 קייתי רוזחה לשיר את כל השירים
 שאירפעם הושרו, לשיר אוותם
 תמיד, ללא סוף. ונהלא את שירי אני
 בבר שיר, כל פעם שאני
 ממלא ראותי אויר – ואולי אין הוא
 מספיק, כי את שירות המינים אני רוזחה
 למציא ולשיר, ולשמע הדיו חזרים אל אוני.
 קייתי רוזחה לפגש את כל בני העולם
 ולמצא בהם את יפים מה הנאל.
 אני רוזחה הפל;
 אני רוזחה לחיות.

19.3.1967

נפילה

נפלתי על הארץ
 והשפטהתי עליה מלא-יקומתי,
 פאל מבקש היה משחו שאבד
 לי, ואולם דבר לא נפל מפייסי –
 את הארץ עצמה חפשתי. חפשתי
 בכל-כל, בכל ישוטי – וランגע קט נדמה
 היה לי כי מצאתי. חבקתי,
 ונשחתה לכל אבו עלי – וחם
 לוהט עבר בגופי, חם של ברק
 זהר המבזק באמצוע-לילה. וランגע והוא
 את הארץ מצאתי, את הזמן...
 אולם הרגע חלף לא-שוב
 והארץ ברחה מפני, נתקה
 עצמה ממעני והשאירה אותה –
 בלבד.

ובאותו לילה, לפני לכת ליישן,
 פתחתה את מלון מדרי והבטתי החוצה
 וראייתה שוב.

24.3.1967

אני רוזחה להולד מחדש;
 לחוש שוב את הכאב המד
 אותו שיש תינוק, שבעפעם הראשונה
 הוא שואף אויר לראותיו. אהבת המינים
 היא אהבת אותו באב רושאוי
 ואני רוזחה לאהוב את המינים, יותר
 מהחבה אותו עכשו. אולי בקר אחד
 אקים, ובגוף תהיינה ראות חדשות
 והאויר שעשם יהיה חדש ורענן
 ובאותו בקר אהוש שוב את הכאב:
 אחיה ולא אמות. אדם הנולד
 מחדש לעולם לא ימות
 גם לאחר שנפטר נמס
 והופך מאכל לתולעת האדמה.

ירושלים

איש לא ראה אותה, ואיש
לא יראה אותה.

עמדתי על מפרקת בית
והבטתי על הנוף היפה, השומם
נוף של עצים בשלכת
שעליהם עדין לא בסתה את מערכיהם;
של צמחיה ורקה פה ושם, שמים
הנושאים עםם בשורת קדרות ונעם
ואפרוריות קרה קרה, וגשם העתיד לרדת לאין
ולחדר לעצמותי. ומרחוק
שמעתי קול אנשים השרים
שידרillard לשונאת השבט. עמדתי
והבטתי בלי מבט ובלי לראות, על
הנוף ובקשתי להגיד משהו;
ואמרתי דברי ללא קול
והכל שמעו אותה;
ונכשתי פנימה;
ירושלים נצחה.

אלן דוד בן אברהם ולילי. נולד ביום ד' באדר תש"י (21.2.1950) בניו יורק שבארצות הברית. עליה לארץ בשנת 1959. סיים את לימודיו בבית הספר היסודי על שם ארלמונוב בירושלים, ולמד בגימנסיה העברית ברוחבה. למד מוזיקת ומדעי המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים. נפל בעת מילוי תפקידו ביום כ"ג בתשרי תש"ל (10.10.1969).

השלום – בתחום השוגנו

מהו השלום? "האדם ברחוב" (וביחוד בישראל חסרת היציבות בגבולותיה) יענה, כי השלום הוא מצב של היעדר מלחמה. לדידו השלום פירושו שקט בגבולות.

לעומתו, כדור חזון השלום העולמי והנצח של "אחרית הימים" שבמקרא. השלום לפי חזון זה ישורו לא רק בין בני אדם אלא בין כל בעלי החיים. וכי להזuir כדוגמה לחזון זה נבואה ישעה: "וגор זאב עם כבש וונמר עם גדי ירבע, ועגל וכפיר ומריא יחידי ונער קטן נהג בהם" (פרק י"א).

בין שני קצוטות אלו עומדת האדם ברדונו. שאיפתו לשalom, מחד גיסא, אינה מצטמצמת בתחום הצר של שקט בגבולות, וכי אין הוא מצטמצם ל"היעדר מלחמה" בלבד. מאידך גיסא, אין הוא שואף לאוותיו מיזוג הרמוני נפלא של כל יצורי העולם, עלייו ניבא ישעה. עבورو, השלום הוא מצב של שיתוף פעולה מלא בכל התחומיים הביןלאומיים. והוא מצב של היעדר תוקפנות, ולא רק תוקפנות גלויה, כי אם גם וזו המסתתרת תחת מסווה של פעילות מדינית. "אם רצונם בשלום, על העמים להימנע מדקירות המלחט הקודומות לרעם התותחים", אמר נפוליאון.

ומעל לכל, השלום פירושו היכולת לישב כל עניה או סכוך בדרך של משא ומתן ישיר בין הנוגעים בדבר. הפתרון לסכסוכים בין לאומיים יימצא ווועג באולם הישיבות, לא בשדה הקרב. המלחמות הרבות והתקופות שאירעו בתולדותינו הורו לנו דעת, כי אין להשיג באמצעותן דבר. פתרון הבעיות יכול להיעשות רק באמצעות הידורות הנעשה מתוך רצון כן שלום.

הגדרנו איפוא מהי שאיפתו. נבדוק עתה כיצד נוכל להשיגה.

בידי מי הפתרון?

היכולת להשיג السلام במישור המדיני נמצאת בידי מנהיגי העולם. עם זאת, טעות היא לחשב, שהשלום אמיתי משתיק לתחום המדיני בלבד. כך אין הוא יכול להיות מושג באמצעות כתבי פוליטי מגובה. השלום חייב לבוא גם מלמעלה, מרצון השליטים (שיתבטא במדיניותם) וגם מלמטה, מרצון העם. וכך הטעיה העיקרית. ישנו פגם יסודי במנטליות של בני דורנו. וזה מושם שדור, שగבוריו הם אנשי מלחמה מודה גלויות בדלות מחשבתי ורוחנית. חברה, שערכה העליון הוא אומץ-לב בשדה הקרב (שפирושו, לעיתים, אכזריות והרג) – אין לה זכות קיום מוסרי. أساس המלחמות, שחקך רב לו בעיצוב פניו חברתנו, ממשיך להתקיים, חרף היותו מנוגד לטבע האדם (אשר, כפי שציוני קודם, השלום משחק בו תפקיד חשוב). גילינו סתירה בולטת

ההיסטרוריה האנושית מעידה לפחות עדים, כי האקט האחד החוזר ונשנה בה בתכיפות הרבה ביותר הילך. ובין המלחמות – תקופות השלום המעתות לא ארכו אלא זמן קצר ביותר. וגם אלו היו תקופות של "היעדר מלחמה" ולא של שלום אמתי.

בעמוד דרונו בפני ניסיון חדש להשגת השלום, נשאלת השאלה ההגונית: מודיעו דודוקא עבשו? האומנם יש תועלת כלשהי לנסوت להשיג השלום? והרי ברור, כי ישקה علينا להצליח במקום שנכשלו בו קודמינו. התשובה על שאלה זו בוודאי אינה פשוטה.

יש להפשה באופיו המייחד של דרונו. אופיו זה נובע בעיקר מהתפתחות טכנולוגית מהירה למדי, שאירעה בשנים האחרונות. התשובה קשורה בהמצאה המחרידה ביויתר של מוח האדם – פצצת האטום. מחרידה גם העבודה, שהפצצה נמצאת בידי מדינות מספר. עובדה זו פותחת פתח בדרכו להשמדה עצמית מוחלטת. דרונו הוא הראשון, המסוגל – תוך מן קצר ולא כל "קושי" מוחך – לאבד עצמו לדעת, בלי להשאיר זכר כלשהו לתרבותו או לתרבותות המפוארות שקדמו לו.

עובדיה זו, שפיצצת האטום תוליה מעלה לראשונה בחרב דמוקליס האגדית, עלולה להביא להידידות מוסרית תלולה. החיים בכלל המותם הם חי "אכול ושתה כי מהר נמות", ועלול האדם להתעלם ממחבותו המוסרית. ואכן, הוגי הדעות בתקופתנו ערומים לסכנה זו. כתוב ד"ר אלברט שווייצר: "עלינו לגנות את הנשק הגרעיני, לא רק מפני שמצבנו האומלל הוא תוכאה ישירה של קיומו, אלא, יתר על כן, מכיוון שכליינשטיין אלו מייצגים את האכזריות השפה בioter. אם השתמש בהם, יהיה אשימים בעוון אותה אכזריות, וכן לשימוש בנשק הגרעיני, המשותחת על עקרונות אלו, יכולה להיות קבוצה, ובכוחה שלה בלבד לייצב אתaben הפינה לתרבותות המוסריות של העתיד".

אין ספק, כי מנהיגי העולם יהיו ערים (אם עדים אין להידידות זו. מ恐ר הכרה בסכנה העצומה הטמונה בה, ינסו בכל מאמץ למונעה. והבעיה העומדת לפניהם היא מציאות הדרך המוליכה להשגת השלום. אنسה בחיבורו זה למצוא הדרך זו.

מהו السلام?

השאיפה לשalom קיימת אצל כל אחד ואחד. שאיפה זו היא חלק אינטגרלי מהוויהו האדם ומטבעו. מכאן יוצא, כי למושג "שלום" משמעותות רבות ושונות, בהתאם לבני-האדם ולאופיים. לפניו שוכן לדון בדרכי השגתו, עליו להגדיר السلام בצורה חד-משמעותית ואחדת. הגדרה זו תקל علينا להתווות קו-פעולה מתאימים להשגתו.

השלב השני: המישור המדיני-חברתי

"תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", אמרו חכמי עמנואו. ואכן, חובה גודלה (שעמדתי עליה גם קודם לכן) לדרכו בחינוך הדור הבא לקראת חיים בעולם של השלום שיצור.

בן חלה חובה זו גם על המוסדות המדיניים האחרים לחינוך, והורי מוסדות אלו כוללים במוסדות המשמשות במדיניות העולם. זה נטול כבד וחשוב, ויש להתייחס אליו בכובד הראש שהוא ראוי וזוקק לו. החינוך שיעניקו מדיניות העולם, עליו להיות בשני כיוןים: התקרכות אל אידיאל השלום ואהבת האדם, והשני – חינוך לקראת יכולת הידברות בין בני-אדם. החינוך להתקרכות אל אידיאל השלום ואהבת האדם נועד, כפי שגמ' ניתן למוד משמו, להרחיק האיבה השוררת בין בני-אדם. לא תהיה לחינוך זה כל ממשמעות, אלא אם כן תהייה הידברות בין בני-אדם. עימות אדם מול אדם, עימות דעתה מול דעתה מהו – לה – בכוחם בלבד לבן הבויות השינויים במחלוקות בין בני-אדם. עקיפה של עימות חינוי זה היא התעלומות מאותן בעיות. רבים התריעו, כי בעית דרונו עוצבה בהיעדר קשר בין אדם לחברו. תיכון מצב עגום והוא מתקפיד החברות והאדם כאחד. הוא מצרך שיתוף פעולה מצד בני החברות. יתר על כן, הוא זוקק לתמיכה מעשית מצד השכבה המשכילה בחברות: סופרים, אמנים, מחנכים, אנשי רוח – כולם כאחד חייכים לפועל למען הגברות הידברות בין בני-אדם. וזה תהייה תרומתם למימוש השלום בעולם.

אך בזאת עדין לא תם חלוקם של האדם והחברה במאזם להשיג שלום פנימי במדיניות העולם. בכינוי משטרים דמוקרטיים יבטיח השלום הפנימי. וזאת מכיוון שרק משטרים המבטיחים את זכויותיו היסודות של כל אדם ואדם יכולם להתקיים ללא התנגדות אלימה, שכן אדם משולל זכויות-ישראל לעולם לא ישלים עם משטר השולל ממנו אותו זכויות. לכן, יש ליחס חשיבות רבה לעקרונות היסוד של משטר הדימוקרטיה, כגון: שוויון כל אדם בפני החוק, ומדיניות הוגנת, ללא אפליה גזעית או דתית, כלפי כל האוכלוסייה במדינה. על שליטנות המדינה לדאוג – נוסף על דאגותם לחינוך – לקיום שלום פנימי ומונעת מתייחות בין בני-דתוות או לאומות שונות החיים בתוכה. ושלום זה יתacen אם יהיה קיים הרצון הcken לכך מצד כל הגורמים. אל לנו לפסוח על שלב חשוב זה. רבים, מתוק רצום העו למימוש מיידי של שלום עולמי, נוטים להתעלם מה הצורך החינוי להשכין קיום שלום בעולם.

השלב השלישי והאחרון: המישור הבינלאומי

לאחר שהשגנו את השלום האישי ואת השלום הפנימי במדיניות העולם, נותר לנו להשיג את השלום הבינלאומי. יותר מכל בעיה אחרת, מעסיקה בעיה זו את מנהיגי העולם כיום. הפתרון לה יימצא בהתעלות

ועקרונית בין טبع האדם לבין מוסכמה של החברה שהוא חי בה. הגיע הזמן לשיב סתריה, כפי שכabb אלבר קאמי: "ברגע זה... הגיע הזמן להתחחש לדרכו ולשיגונותו הילדיותים".

הבעיה היא, שהיסוד המלחמתי טבוע כה עמוק במנטליות של בני דרכו, עד כי אין רואה אפשרות להפרידו ולהרחקו ממנה. משום כך, ישוב הסתירה קשור קשר הדוק לעתיד. גם המלה "שלום" מתקשרות – כמו שהיא תקשר מזמן ומזמן – לעתיד. וכןкор, כי עתידנו הוא הנעור של היום, שהוא המחר בעולמנו. ישוב הסתירה באופן מעשי, ומילא גם השגת השלום, בידיו המחר. תפkid דרכו הנוכחי הוא להנחותו. עליו להקנות לו, באמצעות החינוך שהוא מעניק, ערכים של שלום ואהווה. ובקנותו ערכיהם נעלים אלו לדור המחר, ירים דרכו. תרומה נכבדה למאציז האדם להשיג השלום בעולמו.

השלב הראשון: המישור האישי

אין דבר המפחיד את האדם יותר מאשר העתיד. חשש תמיד יש לאדם, שמא מצבו מחור יהיה גורע במצבו הנוכחי. חשש זה נובע ישירות מההשכה המקובלת, כי האדם חסר אונים מול העתיד הבלתיידוע.

לא כאן המקום לדון אם השקפה זו נכון או לא. אותנו מעוניינת השלכה אחת שלה, והיא העובדה, שהחשש הנובע מההשקפה זו עלול להיות לנו לרועין בסותנו להשיג השלום. מצב של שלום עולמי חייב לגרור בעקבותיו שינויים מרחיק-ילכת בכל תחומי-החיים. לכן, דרושה מידת לאיקטונה של הכהנת נפשית של כל אחד כדי לקלל השלום ולהתאים עצמו לתפקידו המיועד בתקופה של שלום עולמי. הכהנה נפשית זו היא תנאי-יסוד לכל ניסיון להשיג השלום בעולם.

אולם בתחום המישור האישי כולל לא רק ההכנה הנפשית (הפסיכית-כמעט) לתקופת שלום. המושג כולל גם פעולה – בתחום חify הפרט – למען התקרכות לשלים מוסרית. החברה – מרכיבת מפרטים. היא יכולה להגיע לידי שלמות, וכך גם לידי שלום פנימי, רק אם מרכיבתה שואפים להגיע לשלים. הנחה זו מוצאת ביטוי יפה באחד הספרורים שמספר פרופ' מרטין בובר ("סיפוריו חסידים"):

"אמר רבי בון: 'חכמוני אומרם: בקש שלום במקומך'. אל תבקשו את השלום בשום מקום, אלא כל אחד בקרב עצמו. כתוב: 'אין שלום בעצמי מפני חטאתי'. כשההקים אדם שלום בתוך עצמו, מסוגל הוא להקים בכל העולם'."

זה בשלב הראשון בהשגת השלום בעולם, והוא השלום האישי. אין שלב זה קשר כלל למכלול יחסיו האדם עם החברה שהוא חי בה. הוא מהייבר רצון כו להטבה עצמית, הטבה היכולת להתבצע רק בידי האדם עצמו, בתחום חייו העצמיים. בשלב ראשון זה היזמה היא בידי כל אדם בנפרד. בחירה בדרך הנכונה היא אשר תקרונו לשלים בעולם.

ועל אותם חוקים- Mishukk-h-diplomatic, התעלות מעלה אותה אפרוריות ושגרה יומית, כדי להגיע לידי העלת רעיונות חדשים ומקורים להשיג השלום.

הסיבה לכך, שהשלום עומד בראש הביעות המעשיקות את מנהיגי העולם, היא העובה,

שהמלחמות רבו בדורנו, בכל הלאקי העולם. יותר מזאת: בפרק כל מלחמה, היא גוררת בעקבותיה כל מלחמה מקומית הופכת עד מהרה לחבר בלחתי נפרד מאותו משחק כוחות על השלטון בעולם,

המתנהל כל הזמן בין מדיניותו השונות.

הגנוו בתקופתנו לנצח בלתי-נסבל, העולם לגורם כל רגע, למלחמה גרעינית. הגעה השעה למשעה; והמעשה חייב לבוא במהרה.

התכנית המשעית שאנו מציע, מרכיבת משלבים מספר, שיובילו להשתתפות שלום בעולם: א. רביוזה של תורות מדיניות בעלות נטיות אימפריאליות.

ב. ביטול הדרוגתי של הקולוניות למשעל עצמי.

ג. חתימה על אמנה בין-לאומית, שתאסור המלחמה ותכיר בגבולות הנוכחים.

ד. הקמת ועדת משפטית בין-לאומית לתיווך בין המדינות ואשר החלה ותפקידה תהיינה בעלות-משקל, תופסות, ומחייבות.

ה. תוספת סמכויות לארגון הבין-לאומי, כדי שבעצמו יהיה לפך על מימוש השלום.

ו. שיתוף פעולה בין-לאומי בענייני כלכלת, ובתווך כך סיוע ארצות מפותחות למדינות מפותחות.

ז. פירוק נשק כלל.

א. סכנה רבה טמונה באוthon תורות, הכוללות במצען סעיפים הקוראים לכיבוש העולם. כן טמונה סכנה באוthon תורות מדיניות הקוראות לשמדיד כל המתנגד לרעיון זה. סכנה זו טמונה בשאיפה המתמדת להתפשט על חשבון מדיניות אחרות. כדי להבטיח שלום מעשי, ללא סיכון מצד מדיניות השואפות להגשים הלהקה למשעה אותן תורות מדיניות מסוכנות, יש צורך שמדיניות אלו תבצענה רביוזות בתורותיהם אלו. רביוזות אלו תפקidan למונע מתיחות בין-לאומיות באמצעות הרחיקת רעיונות העולמים לסכן את השלום העולמי.

דוגמה לרביוזה שנעשתה היא תורה הקומוניום. התורה המרקסיסטית קראה לבעצם מהפכת- 'מעמודה בכל העולם. תורה זו עברה לרביוזה בתקופה של נין, שאף קבע, כי אפשרי "קיום-יחיד בשלום של מדיניות בעלות שיטות חברותיות שונות זו מזו...". ואולם, אם תישעה רביוזה מעין זו בתורות מדיניות בעלות נטיות אימפריאליות, יונח בסיס אידיאולוגי לשלם עולמי בכלל, ולא רק ל"קיום-יחיד בשלום".

ב. האימפריאלים הוא, לכל הדעת, דבר הנוגד ממשמעו-תו – שליטון עם אחד בעם אחר, דבר הנוגד עקרון ההגדרה העצמית השמורה לכל עם. אולם סכנה הרבה גם בביטולו המוחלט והמידי של

האימפריאלים. דוגמאות לסכנה גדולה זו נתגלו ביבשת אפריקה. מדיניות רבות זכו בשנים האחרונות לעצמאות מעול הקולוניאלים, אולם הוויתן חסרות הכהנה מספקת לנשיאות על המשל העצמי גרמה לא-אייציבות ואנדראטומיסיה הנוטנותאותו-תית. בארצות אלו עד עצם היום הזה. לא די לבטל הקולוניאלים; יש צורך לדאוג להכשרת התושבים המקומיים לקראת ממשל עצמי ועצמאי.

ג. רעיון אמנה בין-לאומיות שמטורחה לאסרו מלחמות בין-לאומיות, וועליה תחתמנה כל מדינות העולם, איינו חדש. עוד בשנות 1795 העלה הוגה הדעות המפורטים, עמנואל קאנטו, רעיון דומה, בחיבורו "שלום נצח". נוסף על כך, שיטה מוצעת זו של אמנה החתומה בידי כל האומות בעולם אינה זהה לנו ותתקופתנו: אמונות בין-לאומיות דובות נחתמו בתקופתנו וחלקו הגדל נתגלו כיעילות ומועילות: בהן אמונה זיבגה, אמונה מוסקבה לאיסור ניסויים גרעיניים, ועוד. משום כך, רעיון האמנה הבין-לאומיות איינו רחוק כל מהמציאות המדינית שאנו חיים בה. חתימה עולמית על אמנה מעין זו תתרחש כתגובה בה; יש בה כדי להרים תרומה למאםץ העולמי להשגת השלום.

ד. אולם לא די באמנה בין-לאומית מעין זו; בכל זאת עלולות להתעורר בעיות על חלוקת שטחים ובעיות בין-לאומיות אחרות. הן תtauורנה בודאי עקב השמירה על הסטטוס קו, מכיוון שמצוינו בו כוונת מעורר כבר בעיות, שכן קיימות תביעות דבות להחזרת שטחים ואף מדיניות שלמות. עובדה זו ונוספה לה החזוב בקיים גוף משפטני בין-לאומי שיוכלו לפנות אליו גורמים הטוענים לkipoth, היא המחייבת הקמת ועדת משפטית בין-לאומיות. עדזה זו תהיה מרכיבת מנציגי גושי המדיניות השונים. תפקידה יהיה לתווך בדרכי שלום ולהליכים משפטיים בין מדיניות העולם. גם אם הכרעות הוועדה עלולות לפגוע במדינה, הרוי شيئاן להתריר מקום להתנגדות. אישור זה הכרחי מכיוון שההתנגדות עלולה לעורר את כוחה המשני של הוועדה, ואף לבטל כליל את ערכן המשעי של החלטותיה. תורת התנגדות להחלטותיה רק על בסיס טענת סילוף עקרונות המשפט הבין-לאומי, כפי שינוסחו בידי הוועדה.

ה. הגוף המשפטי קיים, אך הוא נטול כוח אם אין מאחוריו גוף מבצע שידאג לביצוע החלטותיו. גוף זה חייב להיות בעל סמכויות נרחבות, לעיתים אף נרחבות דין, כדי להתערב בענייניה הפנימיים של מדינה אשר לא תקים החלטות הוועדה המשפטית. משום כך, יש צורך לתגבר כוחו של ארגון האומות המאוחדות, שטרתו המוצהרת היא לשמר על השלים. ואם פתרון זה לא יצלח, יש להקים גוף ביצועי חדש, שהינה סמכויות נרחבות, כגון: הסמכות להטיל סנקציות ועונשים אחרים. רק גוף חזק זה יוכל לפפק ולשמור ביעילות על השלים. ו. כל הגוף שמנתי לעיל נועד למונע מלחמה. אך לפי הגדרתי, השלום הוא לא רק מצב של "היעדר מלחמה", אלא גם של שיתוף פעולה בין-לאומי נוחב

סוף דבר

נבייאי המקרא העמידונו לפני שתי דרכים מנגדות, בנבאים שני סוגים חזונות מנוגדים. החזון האחד (שונייבא יואל) הוא חזון המלחמה:

"כוטו אתייכם לחרכות ומזרמותיכם לרמחים".
השני (שונייבאו ישועתו ומיכה) הוא חזון השלום ופירוק הנשך:

"זכתתנו חרכותיהם לאתים וחניתותיהם למזרמות".

בידינו הבחירה בין שתי דרכים אלה: המלחמה הגרעינית העולמית או שלום עולמי. "דרך שלישית", אמר פעם ניקיטה כרושצ'וב, "אין". נבחרנו בדרך השלום, כי בשלום – חיים, ובהיעדרו – המוות.

חיבור זה זכה בפרס במועדון הבינלאומי "לייאונס"

בכל תחומי החיים הבין-לאומיים. כבר עתה קיימים מספר ארגונים מעין אלה, שטטרותם לקויים שיתוף פעולה בין מדינות העולם בתחום התרבות והספורט
המשותפים לכולן, כגון: חינוך (אונסקו), בריאות (ארגון הבריאות העולמי), ועוד. ואך-על-פייכן, יש מקום להקים ארגונים בינלאומיים נוספים, שישקיעו את ענייני המסחר הבינלאומי. גוף שיסדר סיווע המדינות המפותחות למדינות, אם ורק מבחינה מסוימת, גוראותו הן חייבות להעניק, כמו גם מבחינה מסוימת כזה גם הוא מחויב המציאות. בכוח הקמת ארגונים כאלה, ישידרו שיתוף פעולה בין לאומיים בתחוםים שונים, ולא התחשבות בשיקולים פוליטיים, לקרב עמי העולם עם לרעהו, ובכך להחיש את בוא השלום בעולם.

ג. השלב הסופי בשרשרת הפעולות שיbia לידי מימוש השלום בעולם הוא שלב פירוק נשק כלל. על הנושא מדובר וארוכות; רק אציגן, כי גם שלב זה חייב להישנות מתרך אותו רצון כן שההמחויב בשלבים הקודמים.